

نام و نام خانوادگی:

«به نام خدایی که جان آفرید»

نام آموزشگاه:

آزمون فارسی، پایه هشتم

شماره دانش آموز:

فصل پنجم، فروردین ۱۴۰۲

تاریخ:

زمان: ۴۵ دقیقه

تعداد صفحه: دو

معنی واژگان (۱ نمره)

۱. معنی واژه «بر» در بیت زیر با معنی واژه «بر» در کدام گزینه همسان است؟ (۰/۲۵ نمره)

«با لب خشک و دل سوخته و دیده تر غرقه بحر بلا بود در آن بر تشنه»

(۱) تشنه جانان را کجا سیراب ساغر می کند/ ریگ در یک آب خوردن بحر را بر می کند

(۲) بی وصل تو دل در برم آرام نگیرد بی صحبت تو کار من انجام نگیرد

(۳) خداوند ما کاین جهان آفرید بلند آسمان از برش برکشید

(۴) بکوشی و او را کنی پر هنر تو بی بر شوی چون وی آید به بر

۲. در کدام گزینه نادرستی املائی وجود دارد؟ {تشدید جزو غلط املائی به شمار نمی رود} (۰/۲۵ نمره)

(۱) ابزار و عامل - انسجام و یکپارچگی (۲) نظم و نثر - درونمایه و محتوا (۳) درونمایه و محتوا - سرچشمه زایا (۴) بهره گیری - بنیان گذار فرزانه

۳. برای واژه‌هایی که زیرشان خط کشیده شده یک مترادف بیاورید. (۰/۵ نمره)

(الف) آن مرد واقف شد که زر ببردند. ( )

(ب) در غزا بر پهلوانی دست یافت ( )

برگردان نظم و نثر (۲/۵ نمره)

۴. بیت‌ها و عبارت زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید. {مرتب کردن جمله + آوردن مفهوم کنایه‌ها و معنی کردن عبارت}

(پ) از علی آموز اخلاص عمل شیر حق را دان منزله از دغل (۰/۵ نمره)

(ت) گفت بر من تیغ تیز افراشتی از چه افگندی، مرا بگذاشتی (۰/۵ نمره)

(ث) آورده‌اند که مردی درمی چند در آستین داشت و در عقیدتش خلل بود. (۰/۵ نمره)

(ج) شد چنان از تف دل کام سخنور تشنه که ردیف سخنش آمده یکسر تشنه (۰/۵ نمره)

(چ) گشت از کلک فدایی چو دلش دود بلند بر ورق کرد رقم، بس که مکرر تشنه (۰/۵ نمره)

درک مطلب (۲/۵ نمره)

۵. مفهوم عبارت «ان شاء الله در آن موضع نباید گفت تا فایده دهد» را بنویسید. (۰/۵ نمره)

(ح)

۶. منظور نویسنده از عبارت «زبان هر جامعه در هر دوره‌ای، نماینده فکر و فرهنگ همان روزگار است» چیست؟ (۱ نمره)

(خ)

۷. عبارت «د» را با بیت «ذ» مقایسه کنید. سپس تناسب مفهومی آن‌ها را توضیح دهید. (۱ نمره)
 د. الأعمال بالتّیات   ذ. گفت من تیغ از پی حق می‌زنم   بندهٔ حقم نه مأمور تنم

تاریخ ادبیات (۱ نمره)

۸. اطلاعات (داده‌های) ادبی کدام گزینه نادرست است؟ (۰/۲۵ نمره)

- (۱) مثنوی، کتابی است منظوم و در شش دفتر که مولوی آن را سروده است.
  - (۲) زبان حکایت‌های مثنوی معنوی، دشوار و بیان روایت‌های آن از راه تمثیل است.
  - (۳) مثنوی، شامل حکایاتی است که مولوی در آن به بیان مسایل دینی و عرفانی می‌پردازد.
  - (۴) کتاب‌های دیوان شمس، فیه ما فیه، مکتوبات و مجالس سبعة از دیگر آثار ارزشمند مولاناست.
۹. نام نویسندگان یا شاعران را به نام کتابشان وصل کنید. (۰/۷۵ نمره)

نویسنده / شاعر	نام کتاب
فدایی مازندرانی	ر. درآمدی بر ادبیات داستانی
فریدون اکبری شلدره	ز. روح الارواح
شهاب‌الدین سمعانی	ژ. سوگنامهٔ عاشورایی

دانش زبانی (۱/۵ نمره)

۱۰. در مصراع نخست کدام گزینه، وابستهٔ پیشین با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟ (۰/۲۵ نمره)

- (۱) من و دل اگر فدا شدیم چه باک   غرض اندر میان سلامت اوست
- (۲) چه نسبت است به رندی صلاح و تقوا را   سماع وعظ کجا نغمهٔ رباب کجا
- (۳) چه خوش گفت جمشید با تاج و گنج   که یک جو نیرزد سرای سپنج
- (۴) خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است   چون کوی دوست هست به صحرا چه حاجت است

۱۱. در زبان فارسی، کدام واژه فقط یک شکل گفتاری و نوشتاری دارد؟ (۰/۲۵ نمره)

- (۱) هوشیار   (۲) اهریمن   (۳) کوتاه   (۴) آستین

۱۲. نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۰/۵ نمره)

س. گر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست   این رستخیز عام که نامش محرم است ( )

۱۳. واژه‌های هم‌خانواده را از درون کمانک بیابید و در کنار هم قرار دهید. {چهار مورد} (۰/۵ نمره)

(حقیقت / غنی / حاجت / مصطفی / صفا / استحقاق / غنایم / محاق / حجت / اغنیا / مضاف / حوایج)

دانش ادبی (۱/۵ نمره)

۱۴. در قالب شعری ..... یا ..... هر بیت، قافیهٔ مشخصی دارد. (۰/۵ نمره)

۱۵. واژه‌های «ردیف» و «آرایه‌های «تشبیه» و «کنایه» را در دو بیت زیر نشان دهید. (۱ نمره)

با لب خشک و دل سوخته و دیدهٔ تر   غرقهٔ بحر بلا بود در آن بر تشنه

همچو ماهی که فتد ز آب برون آل نبی   می‌تپیدی دلشان سوخته در بر تشنه

واژه‌های ردیف: ..... و ..... تشبیه: ..... کنایه: .....